

København, den 2. januar 2012

Ministeriet for Børn og Undervisning,
Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen,
Lov- og tilsynskontor 1 - grundskoler og frie kostskoler
Frederiksholms Kanal 25,
1220 København K.
Att.: Fuldmægtig Karen Peytz.

Ministeriets reference: 193.47H.271

Fremsendt som e-post (med angivelse af **j. nr. 193.47H.271.**" i emnefeltet) til følgende e-mailadresse: Fuldmægtig Karen Peytz; Karen.Peytz@ktst.dk

Høring over udkast til forslag til

Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseksamen (hf-kurser), lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse

(Forenkling af proceduren for godkendelse af vedtægtsændringer m.v.)

Indledningsvis takker vi for høringen vedrørende lovforslaget, der har det hovedsigte at forenkle proceduren for godkendelse af vedtægtsændringer ved de selvejende institutioner. Danmarks Privatskoleforening kan tilslutte sig forslaget til en ændret og mindre bureaukratisk procedure omkring ministeriel godkendelse af vedtægter og vedtægtsændringer, således at der spares både tid og penge i såvel Ministeriet for Børn og Undervisning som på de selvejende institutioner.

Vedr. de specifikke ændringer (i lovteksten).

Indledende vil vi gøre opmærksom på flg. forhold:

I publikationen "Selvejende undervisningsinstitutioner", Undervisningsministeriet 1995 hedder det i kapitel 10. Ændring af institutionens vedtægt, permutation (p. 39), at..

"I forbindelse med lovgivning, der vedrører bestående selvejende institutioner, der er oprettet på privat initiativ, må lovgiver være opmærksom på eventuelle "velerhvervede rettigheder", fx angående institutionernes vedtægtsbestemte formål,

bestyrelsessammensætningen og regler om formuens anvendelse ved institutionens ophør. Indgreb i sådanne rettigheder kan få karakter af ekspropriative indgreb".

(DP's understregning)

At citatet i denne sammenhæng kan være relevant at henvise til er oplagt, idet de foreslåede ændringer i § 5 netop omhandler to af de ovenfor anførte "velerhvervede rettigheder":

Vedtægtsbestemte formål og regler om formuens anvendelse ved institutionens ophør.

Det er en grundlovssikret ret, at der kan oprettes holdningsbårne, frie skoler, og man kan ikke skalte og valte med de institutionelle formål, som er fastsat i vedtægten, ligesom man ikke uden videre kan ændre på regler for formuens anvendelse ved institutionens ophør.

Det anerkendes, at bemærkningerne til lovforslaget ikke giver anledning til en frygt for at ”ekspropriative” indgreb er nært forestående. Men forsikringer/rettigheder skal anføres i loven – ikke i bemærkningerne.

Lovforslaget indebærer for **nye holdningsskoler** en betydelig og særlig udfordring. Nye skoler kan jo i sagens natur ikke påberåbe sig ”velerhvervede rettigheder”. Og muligheden for at få præciseret/sikret sit holdningsmæssige ståsted er således for nye skoler ikke længere til stede, idet disse skoler – som lovforslaget er udformet – ikke længere har den mulighed at indsætte værdigrundlaget som en del af **formålet**.

Ad § 5, stk. 1:

Ingen bemærkninger

Ad § 5, (nyt) stk. 3)

Vi skal foreslå, at 1. punktum: ”Skolen kan ikke i vedtægten fastsætte andre formål end formål i henhold til denne lov” **fjernes** – alternativt ændres. Bestemmelsen er indskrænkende og unødvendig – især i forhold til nye skoler. Vi anerkender, at bemærkningerne til lovforslaget anfører, at forslaget ikke ændrer på, hvilke formål en selvejende uddannelsesinstitution kan have. Vi har naturligvis heller ikke noget ønske om, at skolerne skal kunne fastsætte bestemmelser i vedtægten, der er i strid med loven og bekendtgørelserne. Derfor kunne man i loven nøjes med netop at anføre dette. Der har tidligere været tilfælde, hvor holdningsskoler har ønsket sikkerhed for, at institutionens formål ikke kunne ændres over tid. Skolerne har så sikret sig ved, at det er anført i skolens vedtægt. Især for kommende/nye skoler er det en indskrænkning, at man ikke i vedtægten kan fastslå sit holdningsmæssige ståsted.

Ad 2. punktum

Vi finder fortsat, at det er fornuftigt og rimeligt, at overskydende midler ved skolens nedlæggelse anvendes til skoleformål, der støttes i henhold til loven. Men med den ovenfor anførte indskrænkning i muligheden for at anføre specifikke holdningsformål bliver det ikke muligt at bestemme, at nettoformuen ved ophør skal tilgå tilsvarende holdningsskoler.

Hvis eksempelvis et religiøst samfund eller nogle private donatorer har ønsket at støtte en specifik holdningsskole (det kunne være en kristen skole eller en Steiner-skole), ville det nok anfægte donatorerne, hvis ikke der var en vis sikkerhed for, at midler/gaver o.lign. fortsat kunne ”blive i familien” – eller med andre ord: at overskydende fortsat kunne anvendes til skoleformål, men på en skole med den samme baggrund/skoleopfattelse/holdning som den ophørende.

Ad 3. punktum:

”Skolen kan ikke i vedtægten eller på anden måde gyldigt fastsætte anden bestemmelse herom” erstattes af:

Skolen kan i vedtægten fastsætte en bestemmelse om, at overskydende midler skal anvendes til frie grundskoler med et tilsvarende holdningsmæssigt formål.

Vi uddyber gerne vores synspunkter ved et møde.

Med venlig hilsen
p.f.v.

Kurt Ernst
Formand

Ebbe Forsberg
Sekretariatsleder